

# Socialförsäkringsutskottets betänkande 2020/21:SfU17

## Ekonomisk familjepolitik

---

### Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden som rör ekonomisk familjepolitik. Yrkandena handlar bl.a. om föräldraförsäkring, barnbidrag, underhållsstöd och bostadsbidrag.

I betänkandet finns 19 reservationer (M, SD, C, V, KD, L).

### *Behandlade förslag*

Ett nittiototal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

# Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut .....	3
Redogörelse för ärendet .....	6
Utskottets överväganden .....	7
Föräldraförsäkring .....	7
Barnbidrag .....	21
Underhållsstöd och bostadsbidrag .....	23
Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning .....	28
Reservationer .....	31
1. Föräldraförsäkring, punkt 1 (M) .....	31
2. Föräldraförsäkring, punkt 1 (SD) .....	32
3. Föräldraförsäkring, punkt 1 (C) .....	33
4. Föräldraförsäkring, punkt 1 (KD) .....	34
5. Föräldraförsäkring, punkt 1 (L) .....	35
6. Föräldrapenning, punkt 2 (SD, KD) .....	36
7. Graviditetspenning, punkt 3 (SD, KD) .....	37
8. Föräldraförsäkring och företagare, punkt 4 (M, C) .....	38
9. Föräldraförsäkring och företagare, punkt 4 (V) .....	38
10. Barnbidrag, punkt 5 (SD) .....	39
11. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 6 (SD) .....	40
12. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 6 (C) .....	41
13. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 6 (KD) .....	41
14. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 6 (L) .....	42
15. Översyn av underhållsstödet, punkt 7 (SD, C) .....	43
16. Bostadsbidrag och särlevande föräldrar, punkt 8 (SD, C) .....	43
17. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 9 (SD) .....	44
18. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 9 (KD) .....	44
19. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 9 (L) .....	45
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag .....	46
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21 .....	46

# Utskottets förslag till riksdagsbeslut

## 1. Föräldraförsäkring

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:104 av Angelica Lundberg (SD),

2020/21:110 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilander (båda SD),

2020/21:352 av Camilla Brodin (KD),

2020/21:792 av Ola Johansson (C) yrkande 3,

2020/21:875 av Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S),

2020/21:1568 av Monica Haider (S) yrkande 1,

2020/21:1631 av Elin Lundgren (S),

2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkandena 2 och 3,

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,

2020/21:1833 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6,

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,

2020/21:2055 av Alexandra Völker (S),

2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 1,

2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 4,

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10,

2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1–3,

2020/21:3079 av Jan Ericson (M),

2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 13,

2020/21:3264 av Bengt Eliasson m.fl. (L),

2020/21:3371 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 8 och

2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4.

*Reservation 1 (M)*

*Reservation 2 (SD)*

*Reservation 3 (C)*

*Reservation 4 (KD)*

*Reservation 5 (L)*

## 2. Föräldrapenning

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:84 av Alexander Christiansson och Markus Wiechel (båda SD),

2020/21:316 av Rickard Nordin (C),

2020/21:655 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 6,

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10,

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10,

2020/21:2338 av Elin Gustafsson och Annika Strandhäll (båda S),

2020/21:2611 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S),

2020/21:2648 av Helena Bouveng (M),  
 2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 7,  
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5–7 och 9,  
 2020/21:3288 av Martin Ådahl (C) och  
 2020/21:3656 av Roger Hedlund (SD).

*Reservation 6 (SD, KD)*

### 3. Graviditetspenning

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3,  
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 och  
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 15.

*Reservation 7 (SD, KD)*

### 4. Föräldraförsäkring och företagare

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 2,  
 2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 4,  
 2020/21:3366 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7 och  
 2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1.

*Reservation 8 (M, C)*

*Reservation 9 (V)*

### 5. Barnbidrag

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:107 av Angelica Lundberg (SD),  
 2020/21:117 av Angelica Lundberg (SD),  
 2020/21:1017 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C),  
 2020/21:1172 av Jan Ericson (M),  
 2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkande 1,  
 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6,  
 2020/21:1988 av Lotta Finstorp (M),  
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 6,  
 2020/21:2593 av Sofia Westergren (M) och  
 2020/21:2656 av Helena Bouveng (M).

*Reservation 10 (SD)*

### 6. Underhållsstöd och bostadsbidrag

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 20,  
 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25,  
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–  
 25,  
 2020/21:2688 av Nina Lundström (L) yrkande 3,  
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 38,

2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5,  
2020/21:3055 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 11,  
2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 10 och  
2020/21:3643 av Hans Rothenberg (M).

*Reservation 11 (SD)*

*Reservation 12 (C)*

*Reservation 13 (KD)*

*Reservation 14 (L)*

## **7. Översyn av underhållsstödet**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 22,  
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 22 och  
2020/21:2951 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 14.

*Reservation 15 (SD, C)*

## **8. Bostadsbidrag och särlevande föräldrar**

Riksdagen avslår motion

2020/21:2951 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 13.

*Reservation 16 (SD, C)*

## **9. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning**

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1836 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 20,  
2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 34 och  
2020/21:3432 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 4.

*Reservation 17 (SD)*

*Reservation 18 (KD)*

*Reservation 19 (L)*

Stockholm den 11 mars 2021

På socialförsäkringsutskottets vägnar

*Rikard Larsson*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Rikard Larsson (S), Maria Malmer Stenergard (M), Carina Ohlsson (S), Katarina Brännström (M), Teresa Carvalho (S), Ida Gabrielsson (V), Julia Kronlid (SD), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Bengt Eliasson (L), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Mats Berglund (MP), Arin Karapet (M), Ann-Sofie Alm (M), Jennie Åfeldt (SD) och Catarina Deremar (C).

## Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ett flertal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21. Motionerna tar upp olika frågor om bl.a. barnbidrag, föräldrapenning, underhållsstöd och bostadsbidrag.

En förteckning över behandlade förslag finns i bilagan.

# Utskottets överväganden

## Föräldraförsäkring

### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. en ny modell för föräldraförsäkringen, begränsning av antal dagar med föräldrapenning på grundnivå, s.k. reserverade dagar, en föräldraförsäkring anpassad efter företagares förutsättningar och en generell graviditetspenning.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (KD), 5 (L), 6 (SD, KD), 7 (SD, KD), 8 (M, C) och 9 (V).

### Gällande ordning

Föräldrapenningförmåner lämnas enligt 11 kap. 2 § socialförsäkringsbalken (SFB) i två olika former, dels föräldrapenning för vård av barn med anledning av ett barns födelse eller adoption, dels tillfällig föräldrapenning i särskilda situationer när någon avstår från förvärvsarbete för att vårda ett barn eller i samband med att ett barn har avlidit.

### *Föräldrapenning*

Rätt till föräldrapenning har en försäkrad förälder som vårdar barn under tid när han eller hon inte förvärvsarbetar eller avstår från förvärvsarbete. Som villkor gäller att föräldern under tiden till huvudsaklig del faktiskt vårdar barnet på det sätt som krävs med hänsyn till barnets ålder (12 kap. 2 § SFB).

Föräldrapenning betalas ut till barnets föräldrar eller till den som är särskilt förordnad vårdnadshavare samt till blivande adoptivföräldrar. Vidare kan föräldrapenning betalas ut till en förälders make eller sambo om de stadigvarande bor tillsammans.

Föräldrapenning med anledning av ett barns födelse lämnas enligt 12 kap. 12 och 19 §§ SFB under högst 480 dagar sammanlagt för föräldrarna. Av dessa lämnas 390 dagar med belopp på sjukpenningnivå eller grundnivå och 90 dagar på s.k. lägstanivå.

Vid flerbarnsfödelse lämnas föräldrapenning för det andra barnet för ytterligare 90 dagar på sjukpenningnivån, dock lägst på grundnivån, och 90 dagar på lägstanivån.

För barn födda t.o.m. 2013 går dagarna att ta ut till dess barnet fyller åtta år eller slutar första klass. För barn födda fr.o.m. 2014 kan dagarna användas till dess barnet fyller 12 år eller slutar årskurs 5, men fr.o.m. barnets 4-årsdag kan endast sammanlagt 96 dagar sparas.

Om ett barn blir bosatt här i landet under sitt andra levnadsår lämnas föräldrapenning under högst 200 dagar sammanlagt för föräldrarna, och vid flerbarnsfödelse under ytterligare högst 76 dagar för varje barn utöver det första. Om barnet blir bosatt här i landet efter det andra levnadsåret lämnas föräldrapenning under högst 100 dagar sammanlagt för föräldrarna, och vid flerbarnsfödelse under ytterligare högst 38 dagar för varje barn utöver det första.

### **Överlåtelse av föräldrapenning och reserverade dagar**

När båda föräldrarna är vårdnadshavare har de enligt 12 kap. 15 och 17 §§ SFB rätt till hälften var av det totala antalet föräldrapenningdagar. En förälder kan överlåta rätten till föräldrapenning till den andra föräldern med undantag för 90 dagar på sjukpenningnivå, s.k. reserverade dagar.

### **Dubbeldagar**

Föräldrapenning för samma barn och tid kan enligt 12 kap. 4 a § SFB lämnas till båda föräldrarna samtidigt under barnets första levnadsår, s.k. dubbeldagar. Som mest kan 30 sådana dagar tas ut.

### **Förmåns- och ersättningsnivåer**

Föräldrapenning lämnas som hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels föräldrapenning (12 kap. 9 § SFB).

Föräldrapenningen har tre olika ersättningsnivåer: sjukpenningnivån, grundnivån och lägstanivån.

För 390 av de 480 dagarna lämnas ersättning baserad på den sjukpenninggrundande inkomsten (sjukpenningnivå). För föräldrar som har haft låga eller inga inkomster lämnas i stället ersättning med ett fast belopp för dessa dagar, 250 kronor per dag (grundnivå). De återstående 90 dagarna ersätts lika för alla, med 180 kronor per dag (lågstanivå).

Under de första 180 dagarna lämnas ersättning antingen på sjukpenningnivån eller grundnivån. För att få föräldrapenning på sjukpenningnivå de första 180 dagarna krävs att föräldern under 240 dagar i följd före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten för födelsen dels har varit försäkrad för sjukpenning, dels under hela den tiden skulle ha haft rätt till sjukpenning som överstiger lägstanivån.

### **Sjukpenninggrundande inkomst**

Föräldrapenning beräknas på föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Denna fastställs av Försäkringskassan utifrån den beräknade årliga arbetsinkomsten.

I vissa skyddsvärda situationer finns det möjlighet för en försäkrad att behålla en tidigare sjukpenninggrundande inkomst även om förvärvsarbetet har upphört, s.k. SGI-skyddad tid. SGI-skydd gäller under tiden när den försäkrade helt eller delvis avstår från förvärvsarbete för vård av barn och barnet inte har fyllt ett år. Om den sjukpenninggrundande inkomsten då har sänkts ska föräldrapenningen till dess att barnet uppnår två års ålder beräknas



på den SGI som gällde före sänkningen. Enligt praxis gäller detta om föräldern i oavbruten följd är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete och under tiden uppbär föräldrapenning. För den som är helt ledig från arbetet krävs att föräldrapenning tas ut under minst fem kalenderdagar per vecka. Om föräldern blir gravid på nytt innan barnet är ett år och nio månader behåller föräldrarna föräldrapenning på sjukpenningnivå.

För en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete och som bedriver näringsverksamhet i någon form ska, under en tid om 36 månader (uppbyggnadsskedet), SGI beräknas till minst vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning. Om inte villkoren är uppfyllda lämnas föräldrapenning på grundnivå.

### *Tillfällig föräldrapenning*

Tillfällig föräldrapenning betalas enligt 13 kap. SFB ut till en förälder som behöver avstå från förvärvsarbete för vård av ett barn som är under tolv år och i vissa fall även vid vård av barn upp till 16 års ålder. För vård av barn som inte fyllt tolv år kan ersättning lämnas vid sjukdom eller smitta hos barnet, när barnets ordinarie vårdare (t.ex. dagmamma) är sjuk eller när en förälder behöver följa med barnet till en barnvårdscentral. Vidare kan tillfällig föräldrapenning betalas ut när barnets andra förälder besöker läkare med ett annat barn.

Föräldrar till barn som omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, har rätt till tillfällig föräldrapenning i samband med sjukdom eller smitta hos barnet och för kontaktdagar. Ersättningen för kontaktdagar är till för att ge föräldrar till barn med funktionsnedsättning som omfattas av LSS möjlighet att lära sig mer om hur de kan stödja sitt barn och ges med tio dagar per barn och år. Dagarna kan tas ut från barnets födelse fram till att barnet fyller 16 år.

Fadern har en särskild rätt till tillfällig föräldrapenning under högst tio s.k. pappadagar i samband med ett barns födelse eller adoption. Vidare kan tillfällig föräldrapenning betalas ut under högst tio dagar per förälder och barn i samband med att ett barn har avlidit.

En förälder får överlåta sin rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av ett barn till någon som är försäkrad för tillfällig föräldrapenning och som i stället för föräldern avstår från förvärvsarbete för att vårda barnet.

Tillfällig föräldrapenning beräknas på föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst (SGI) på samma sätt som för föräldrapenning.

Till följd av coronapandemin har föräldrar rätt till tillfällig föräldrapenning när skolan eller förskolan stänger och förebyggande tillfällig föräldrapenning för vissa nyligen allvarligt sjuka barn som behöver skyddas från smitta. Vidare gäller undantag från kravet på läkarutlåtande för att styrka ett särskilt vård- och tillsynsbehov för rätt till tillfällig föräldrapenning i vissa situationer för barn som är mellan 12 och 16 år (förordningen (2020:244) om viss tillfällig

föräldrapenning med anledning av sjukdomen covid-19). Åtgärderna gäller t.o.m. den 31 april 2021.

### *Graviditetspenning*

En försäkrad som är gravid har enligt 10 kap. SFB rätt till graviditetspenning om graviditeten sätter ned hennes förmåga att utföra sitt förvärvsarbete med minst en fjärdedel och hon inte kan omplaceras till ett annat mindre ansträngande arbete. Detsamma gäller om den gravida kvinnan på grund av risk för bl.a. fosterskador har stängts av från sitt arbete med stöd av arbetsmiljölagen (1977:1160). Ersättningen kan lämnas tidigast fr.o.m. den 60:e dagen och längst t.o.m. den 11:e dagen före den beräknade tidpunkten för barnets födelse. Rätten till graviditetspenning vid risker i arbetsmiljön gäller för såväl arbetstagare som egenföretagare. Graviditetspenning lämnas som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels graviditetspenning och ersättningen motsvarar sjukpenning.

## **Motionerna**

### *Föräldraförsäkringen*

#### **Föräldrapenning och förmåns- och ersättningsnivåer**

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3528 yrkande 4 ett tillkännagivande om att regeringen ska göra relevanta lagändringar för att föräldrapenningen på grundnivå, dvs. för försäkrade som inte har arbetsinkomst, ska begränsas till 365 dagar. Förslagen syftar till att stärka arbetslinjen.

I motion 2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att helt avskaffa rätten till retroaktiv föräldrapenning för nyanlända. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att begränsa föräldrapenningen till att bara omfatta rätt till grundersättning för försäkrade som aldrig arbetat tills barnet uppnår ett års ålder.

I kommittémotion 2020/21:3371 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om kvalificering genom arbete för full föräldrapenning. Det nuvarande regelverket i föräldraförsäkringen försenar inträdet på arbetsmarknaden för utrikes födda kvinnor. För att stärka arbetslinjen för dem som aldrig fått sitt första jobb, och inte minst utrikes födda kvinnor, bör det för fullt antal dagar med föräldrapenning krävas kvalificering genom arbete. För dem som saknar sjukpenninggrundande inkomst bör föräldrapenningen begränsas till 12 månader.

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:1832 yrkande 8 ett tillkännagivande om att barnens bästa och varje barns unika behov bör vara centralt i utformningen av föräldrapenningen. Varje familj är unik, och hur föräldrapenningen fördelas mellan vårdnadshavarna bör föräldrarna som är vårdnadshavare till barnet bestämma. I yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om ökad flexibilitet i föräldrapenningen så att inga dagar går förlorade. Många

barn, ca 70 procent, har dagar som gått förlorade på grund av att bara ett visst antal föräldrapenningdagar kan sparas efter det att barnet fyllt fyra år. Reglerna bör därför ändras. I yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om att stärka föräldrapenningen. Regeringen bör göra en översyn av föräldrapenningen och höja ersättningsnivåerna och inkomsttaket. Föräldrar bör få ut en större andel av sin inkomst vid uttag av föräldrapenningdagar.

Likalydande förslag finns i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 8, 11 och 12.

I kommittémotion 2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om behovet av en föräldraförsäkring som är anpassad till ett modernt samhälle och arbetsliv samt olika familjekonstellationer och som tydligare premierar ett mer jämställt uttag av föräldrapenningdagar. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att återinföra jämställdhetsbonusen och att införa en jämställdhetsbonus för vård av barn. Jämställdhetsbonusen kan skapa ekonomiska incitament för att dela mer lika på föräldraledighet. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att byta namn på lägstanivådagarna till garantidagar och att det ska gå att fördela dem över hela föräldraledigheten. Det kan motivera fler pappor att vara hemma längre med sina barn.

Ebba Busch m.fl. (KD) begär i partimotion 2020/21:2774 yrkandena 1–4 tillkännagivanden om familjens betydelse för barnen och samhället, att föräldrarna är de viktigaste personerna i barnets liv, att alla politiska beslut bör analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer och att politiken bör göra det möjligt för föräldrar att få mer tid för barnen.

I kommittémotion 2020/21:3264 av Bengt Eliasson m.fl. (L) begärs ett tillkännagivande om att en ny modell bör utredas för en modern, flexibel och jämställd föräldraförsäkring. Bland annat bör föräldrar ha möjlighet att välja en kortare föräldraförsäkring med högre ersättningsnivå eller en längre med lägre ersättningsnivå och få ta ut föräldrapenningen fram till dess barnet har fyllt två år.

I motion 2020/21:2055 av Alexandra Völker (S) begärs ett tillkännagivande om att se över hur villkoren för tvillingföräldrar i samband med föräldraledighet kan förbättras. Det räcker inte med 180 extra dagar, särskilt som 90 av dessa dagar är på lägstanivå.

### **Överlåtelse av föräldrapenning och reserverade dagar**

I motion 2020/21:2648 av Helena Bouveng (M) begärs ett tillkännagivande om en delad föräldrapenning. Effekterna av en delad föräldrapenning bör enligt motionären utredas.

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:1832 yrkande 9 ett tillkännagivande om att avskaffa kvoteringen i föräldraförsäkringen och ge valfrihet till familjerna. Föräldrarna bör själva få bestämma hur de vill fördela föräldrapenningdagarna.

Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 9.

I kommittémotion 2020/21:655 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om ekonomisk jämställdhet. Dagens kvotering bör ersättas av modeller som tar bort de negativa ekonomiska effekterna av familjers fördelning av uttag.

I motion 2020/21:84 av Alexander Christiansson och Markus Wiechel (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att avkvotera föräldraförsäkringen.

I motion 2020/21:3288 av Martin Ådahl (C) begärs ett tillkännagivande om att utreda hur föräldraförsäkringen kan delas i tre lika delar, där en tredjedel var av den ersatta föräldraledigheten är knuten till den ena föräldern och en tredje del kan delas mellan föräldrarna enligt överenskommelse, med undantag för ensamstående föräldrar som har rätt att utnyttja hela föräldraledigheten.

Ebba Busch m.fl. (KD) begär i partimotion 2020/21:2774 yrkande 5 ett tillkännagivande om en mer flexibel föräldraförsäkring. Föräldrarna bör själva få avgöra om och hur föräldrapenningdagarna ska överlåtas och användas. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa tvångskvoteringen i föräldraförsäkringen. Familjer bör få möjlighet att välja den livsstil som passar dem och deras barn bäst.

I kommittémotion 2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om 90 dagars öronmärkt föräldrapenning för vardera föräldern, även för föräldrapenning på grundnivå.

I motion 2020/21:2338 av Elin Gustafsson och Annika Strandhäll (båda S) begärs ett tillkännagivande om att se över hur föräldraförsäkringen kan byggas ut och individualiseras inom ramen för en fastställd tidplan.

I kommittémotion 2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att dela föräldraförsäkringen i tre lika stora delar, där vardera föräldern tar var sin del och den tredje delen kan fördelas fritt eller överlåtas till en annan vuxen försäkrad som lever nära barnet.

### **Föräldrapenning i form av dubbeldagar**

I motion 2020/21:104 av Angelica Lundberg (SD) begärs ett tillkännagivande om att öka antalet dubbeldagar i föräldraförsäkringen. Befintliga föräldrapenningdagar under barnets första år bör få användas som dubbeldagar.

I partimotion 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att samtliga föräldrapenningdagar bör få användas som dubbeldagar. Barnfamiljen bör få möjligheter att själv skapa sig en bättre vardag.

### **Överlåtelse av föräldrapenning till närstående**

I kommittémotion 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att föräldrapenningen bör få överlåtas till mor- och farföräldrar. Det kan underlätta för många familjer, i synnerhet för ensamstående föräldrar.

Likalydande förslag begärs i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 10. Även i motion 2020/21:3656 av Roger Hedlund (SD) begärs ett tillkännagivande om att det ska vara möjligt att överlåta föräldraledigheten till mor- och farföräldrar.

I partimotion 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att införa en rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående som inte lever i samma hushåll, t.ex. far- och morföräldrar eller vuxna syskon.

### **Föräldrapenning och SGI-skydd**

I motion 2020/21:316 av Rickard Nordin (C) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att ändra reglerna för föräldrapenning så att föräldrar får möjlighet att tillbringa tid med sitt barn utan att riskera sin ekonomiska trygghet. Regeln om att ta ut föräldrapenning under minst fem dagar per vecka när barnet har fyllt ett år för att inte gå miste om SGI:n bör ändras.

I partimotion 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att den sjuk- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldralediga bör skyddas i tre år. Förslaget syftar till att underlätta för pappor att vara föräldralediga när barnen är lite äldre.

I motion 2020/21:2611 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S) begärs ett tillkännagivande om att se över konsekvenserna av snabbhetspremien i föräldraförsäkringen och verka för att den avskaffas. Det kan öka kvinnors närvaro på arbetsmarknaden och inkomst över tid, vilket främjar jämställdheten.

### *Tillfällig föräldrapenning*

I kommittémotion 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 15 begärs ett tillkännagivande om utökad sorgepeng. Om ett barn under 18 år avlider bör vårdnadshavaren ha rätt att vara ledig 22 dagar med ersättning i form av tillfällig föräldrapenning. I yrkande 18 begärs ett tillkännagivande om förskoledagar. Föräldrar bör ha rätt att ta ut tillfällig föräldrapenning under fem dagar per år, fr.o.m. att barnet har fyllt fyra år t.o.m. att barnet har fyllt tolv år eller har gått ut årskurs 5 när förskolan har planeringsdagar eller vid studiedagar och lov i grundskolan.

Likalydande förslag begärs i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 15 och 18.

I kommittémotion 2020/21:1833 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om ett tillfälligt familjestöd och i yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om ersättning enligt reglerna för vab (vård av barn) vid eventuell skolstängning. Familjer som normalt sett har en god ekonomi riskerar att drabbas av tillfälliga ekonomiska svårigheter på grund av coronapandemin. Regeringen bör därför utreda möjligheten att lämna ett tillfälligt behovsprövat familjestöd som tar hänsyn till familjens aktuella situation och som inte tar hänsyn till årsinkomsten. Vidare är ersättningen som utges som tillfällig föräldrapenning för vård av barn enligt förordningen

(2020:244) om viss tillfällig föräldrapenning med anledning av sjukdomen covid-19, för låg. Det riskerar att leda till att familjer drabbas av ytterligare ekonomiska problem. Ersättningen bör därför höjas och motsvara normal ersättning enligt reglerna för vab.

I motion 2020/21:352 av Camilla Brodin (KD) begärs ett tillkännagivande om att utreda frågan att införa tio kontaktdagar per barn och år för föräldrar som har barn med kronisk sjukdom. Regeringen bör utreda om kontaktdagarna även kan omfatta föräldrar vars barn har kroniska sjukdomar som diabetes typ 1 och epilepsi.

I motion 2020/21:875 av Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att se över regelverket för rätten till tillfällig föräldrapenning för föräldrar med sjuka hemmaboende vuxna med utvecklingsstörning. När hemmaboende vuxna med utvecklingsstörning blir sjuka behöver de stöd och omsorg.

### *Graviditetspenning*

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:1832 yrkande 3 ett tillkännagivande om generell graviditetspenning. Det bör utredas om alla kvinnor oavsett hälsotillstånd och yrke ska kunna få rätt till ett antal dagar med graviditetspenning de sista 30 dagarna före beräknad förlossning.

Likalydande förslag finns i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3.

I partimotion 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 15 begärs ett tillkännagivande om att utreda frågan om en generell graviditetspenning under den sista månaden av graviditeten. Kvinnors trygghet bör stärkas i slutet av graviditeten. Motionärerna anger att även Försäkringskassan och flera utredningar har föreslagit att det bör införas ett generellt ersättningssystem under den sista tiden före förlossningen.

### *Föräldraförsäkringen och företagare*

Ulf Kristersson m.fl. (M) begär i partimotion 2020/21:3366 yrkande 7 ett tillkännagivande om att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares förutsättningar. Att driva företag kan, särskilt för den som är ensam i företaget, innebära att ett visst arbete måste utföras även om företagaren är ledig för att vårda sitt barn. Regeringen behöver ta fram nya modeller för att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares förutsättningar. En sådan förändring inom föräldraförsäkringen skulle kunna stärka flexibiliteten och tryggheten samt bidra positivt till kvinnors företagande samt till ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen.

Även i kommittémotion 2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att anpassa föräldraförsäkringen till företagares förutsättningar.

I kommittémotion 2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om föräldraförsäkringen och företagande. De

regler som gäller för anställda bör även gälla för företagare oavsett företagsform, inklusive dem som är både anställda och företagare, s.k. kombinatorer. Det skulle öka flexibiliteten och stärka den ekonomiska tryggheten för framförallt kvinnors företagande. Det är viktigt att småföretagare kan bedriva ett begränsat administrativt arbete i företaget utan att förlora ersättningen.

I kommittémotion 2020/21:302 av Loren Delgada Varas m.fl. (V) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning för att se över möjligheterna att underlätta föräldraledigheten i ensamföretag. Det bör underlättas för ensamföretagare att vara föräldralediga, t.ex. genom att staten finansierar delar av en vikaries utbildningstid.

### *Övrigt inom ekonomisk familjepolitik*

I motion 2020/21:3079 av Jan Ericson (M) begärs ett tillkännagivande om att återinföra och utveckla vårdnadsbidraget. Familjerna bör själva kunna få fatta beslut om hur de vill ordna omsorgen om sina barn.

I motion 2020/21:110 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilander (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att låsa föräldrapenningdagarna vid vårdnadstvister. För ogifta föräldrar med nyfödda barn kan vårdnadstvisten ofta bli långdragen. Under tiden tvisten pågår har modern som ensam vårdnadshavare rätt till föräldrapenning. Om pappan sedan får ensam eller gemensam vårdnad kan hans föräldrapenningdagar vara förbrukade.

I motion 2020/21:792 av Ola Johansson (C) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att överväga ett ekonomiskt stöd till hemmasittares föräldrar. Föräldrarna bör få ersättning om de går ned i arbetstid för att kunna vara hemma med ett barn som inte vill gå i skolan.

I motion 2020/21:1568 av Monica Haider (S) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att överväga en nollvision för barnfattigdom.

I motion 2020/21:1631 av Elin Lundgren (S) begärs ett tillkännagivande om en översyn av barns ekonomiska villkor så att alla barn kan få en uppväxt fri från ekonomisk fattigdom.

I kommittémotion 2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om åtgärder mot barnfattigdom.

Likalydande förslag finns i kommittémotion 2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 4.

## **Utskottets ställningstagande**

### *Föräldrapenning*

Föräldraförsäkringen och rätten till föräldraledighet har bidragit till att andelen kvinnor som förvärvsarbetar är hög, höga födelsetal, god levnadsstandard för barnfamiljer och en möjlighet för barnet att få vårdas av och skapa nära band med sina föräldrar. Även om föräldraförsäkringen, och i synnerhet föräldrapenningen, har byggts ut och gjorts mer generös samt har genomgått

förändringar i syfte att öka jämställdheten finns det enligt utskottet fortfarande kvarvarande frågor som kan relateras dels till hela försäkringens konstruktion, dels till hur föräldrar väljer att använda den.

Det har lagts fram ett antal olika förslag på förändringar av reglerna om föräldrapenning. Här följer några.

Utredningen om en modern föräldraförsäkring (SOU 2017:101) föreslår att bl.a. föräldrapenning ska lämnas under högst 460 dagar sammanlagt för föräldrarna fram till dess att barnet fyllt tio år. Till och med barnets tredje levnadsår föreslås att föräldrapenning ska kunna lämnas med högst 390 dagar. För tid därefter ska föräldrapenning kunna lämnas med högst tio dagar per barn och år. Förslaget innebär även att de 90 dagarna på lägstanivån slopas. Vid gemensam vårdnad föreslås föräldrarna få hälften av dagarna var. För tid t.o.m. barnets tredje levnadsår ska 130 dagar per barn reserveras för vardera föräldern. För tid därefter får varje förälder tre reserverade dagar per barn och år. Dessutom föreslås att en vårdnadshavare ska kunna överlåta sin rätt till föräldrapenning till en person som inte är barnets förälder eller likställd med förälder. Det ska dock inte gå att överlåta dagar som är reserverade för den andra föräldern. Fram till det att barnet fyller tre år ska 60 dagar kunna överlåtas. Därefter ska högst fyra dagar per barn och år kunna överlåtas. Den särskilda beräkningsgrunden för föräldrapenning för tid innan barnet fyllt två år ska behållas medan den s.k. snabbhetspremien slopas. Jämlikhetskommissionen (SOU 2020:46) föreslår att fler föräldrapenningdagar ska reserveras för varje förälder och att merparten ska tas ut före tre års ålder samt att samtliga föräldrapenningdagar på grundnivå bör individualiseras. När det gäller föräldrapenning på grundnivå föreslår Utredningen om genomförande av direktivet om balans mellan arbete och privatliv (SOU 2020:81) att 90 föräldrapenningdagar på grundnivå ska reserveras för varje förälder.

Samtliga tre förslag bereds inom Regeringskansliet. Utskottet konstaterar att föräldrapenningen inom föräldraförsäkringen för närvarande är föremål för överväganden som kan leda till stora förändringar. Mot den bakgrunden anser utskottet inte att det finns anledning att nu föreslå att riksdagen ska göra tillkännagivanden för att genomföra några större förändringar av föräldrapenningen. Detta gäller även frågan om en individualiserad föräldraförsäkring, en tredelad föräldrapenning, att avskaffa de reserverade dagarna, att återinföra jämställdhetsbonusen, att införa en jämställdhetsbonus för vård av barn eller att byta namn på lägstanivådagar till garantidagar. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2020/21:2648 (M), 2020/21:84 (SD), 2020/21:655 (SD) yrkande 6, 2020/21:1832 (SD) yrkandena 8, 9, 11 och 12, 2020/21:2026 (SD) yrkandena 8, 9, 11 och 12, 2020/21:2956 (C) yrkandena 1–3, 2020/21:3288 (C), 2020/21:3258 (L) yrkande 13, 2020/21:3264 (L), 2020/21:2774 (KD) yrkandena 1–6, 2020/21:2338 (S) och 2020/21:2696 (MP) yrkande 7. Utskottet är inte heller berett att ändra tidsramen för skyddet för den sjukpenninggrundande inkomsten eller att ändra praxis så att föräldrapenning inte behöver tas ut under minst fem dagar per kalendervecka. Vad nu sägs gäller även yrkanden om att antalet dubbel dagar



inom föräldrapenningen ska utökas och att reglerna för överlåtelse av föräldrapenningen ska öppnas upp för mor- och farföräldrar eller andra närstående. Motionerna 2020/21:316 (C), 2020/21:104 (SD), 2020/21:1832 (SD) yrkande 10, 2020/21:2026 (SD) yrkande 10, 2020/21:3656 (SD), 2020/21:2774 (KD) yrkandena 7, 9 och 10 och 2020/21:2611 (S) avstyrks därmed. Även motion 2020/21:2055 (S) om att stärka villkoren för tvillingföräldrar avstyrks med det anförda.

Utskottet har tidigare avstyrkt förslag om att föräldrapenning på grundnivå ska begränsas till 365 dagar. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (bet. 2016/17:SfU3, rskr. 2016/17:121). Utskottet gör inte heller nu någon annan bedömning i den frågan. Motionerna 2020/21:1709 (M) yrkande 3 och 2020/21:3528 (M) yrkande 4 avstyrks därmed.

För att få rätt till inkomstbaserad föräldrapenning ska den försäkrade, utöver att ha en sjukpenninggrundande inkomst, ha arbetat i Sverige i minst 240 dagar före barnets födelse. Det finns därutöver villkor som minskar antalet föräldrapenningdagar som ett barn kan få rätt till beroende på hur gammalt barnet är när det kommer till Sverige. Utskottet konstaterar att det redan finns olika kriterier i föräldrapenning för kvalificering till full föräldrapenning. Försäkrade som uppfyller dessa villkor bör enligt utskottets mening få ett rimligt grundskydd. Utskottet ställer sig med hänsyn härtill inte bakom ett tillkännagivande om att kvalificera sig genom arbete för full föräldrapenning. Motion 2020/21:3371 (M) yrkande 8 avstyrks därför.

När det gäller nyanländas rätt till retroaktiv föräldrapenning bedömde utskottet i betänkande 2016/17:SfU23 att barn som kan anses bosatta i Sverige när de är yngre än ett år har stort behov av föräldrarnas omsorg på heltid och en genomsnittliga användningen blir en god måttstock för det behov av ledighet som föräldrar har. Utskottet ansåg att det var rimligt att begränsningsregeln ska gälla fr.o.m. det andra levnadsåret. Enbart begränsningen i föräldrapenningen ansåg utskottet inte löser att tiden för etablering ofta blir lång för föräldrar som kommer till Sverige med barn. Enligt utskottet bör förslaget ses i ljuset av pågående arbete inom andra politikområden för att nyanlända personer ska komma ut på arbetsmarknaden. Riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (rskr. 2016/17:283). Utskottet gör inte nu någon annan bedömning och motion 2020/21:1709 (M) yrkande 2 avstyrks.

Enligt socialförsäkringsbalken har den som har ensam vårdnad om ett barn rätt till alla föräldrapenningdagar, dvs. 480 dagar. Förslaget om att låsa föräldrapenningdagarna i avvaktan på att en vårdnadstvist blir avgjord skulle kunna innebära att vårdnadshavaren försätts i en svår ekonomisk situation. Utskottet kan med hänsyn till det inte ställa sig bakom motion 2020/21:110 (båda SD) och avstyrker därför motionen.

### *Tillfällig föräldrapenning*

Det pågår en översyn av regelverket om den tillfälliga föräldrapenningen för att modernisera, renodla och förenkla regelverket och göra det mer lättöverskådligt (dir. 2020:114). I översynen granskas bl.a. om föräldrar till barn med kronisk sjukdom i ökad utsträckning ska kunna få tillfällig föräldrapenning. Utredningen ska lämna sitt slutbetänkande senast den 31 maj 2022.

Enligt utskottet finns det inte anledning att föregripa det arbete som pågår. Yrkandet i motion 2020/21:352 (KD) om tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar för kroniskt sjuka barn avstyrks med det anförda.

I departementspromemorian Införandet av en familjevecka – familjedagspenning vid lov, studiedagar och utvecklingssamtal (Ds 2020:24) föreslår regeringen att en ny förmån ska införas när en förälder avstår från förvärvsarbete för att ta hand om sitt barn under en dag när det exempelvis är lov, terminsuppehåll, studiedag för personalen eller för att delta i ett utvecklingssamtal om barnet. Förmånen föreslås beräknas på samma sätt som tillfällig föräldrapenning och kunna lämnas till föräldrar som har barn som är mellan fyra och sexton år. Avsikten är att familjeveckan ska underlätta för förvärvsarbetande föräldrar att kombinera arbetsliv och familjeliv, förbättra förutsättningarna för föräldrar att förvärvsarbeta samt främja minskat deltidsarbete. Familjeveckan ska även ge föräldrar till något äldre barn bättre möjligheter att i vissa situationer vara lediga tillsammans med barnen. Förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Utskottet anser att det pågående arbetet bör avvaktas och är inte berett att föreslå ett tillkännagivande med anledning av förslaget om att införa förskoledagar. Motionerna 2020/21:1832 (SD) yrkande 18 och 2020/21:2026 (SD) yrkande 18 avstyrks därmed.

Under 2020 beslutade regeringen om en tillfällig regeländring som ger föräldrar rätt till tillfällig föräldrapenning om förskolor och skolor stänger och för vissa nyligen allvarligt sjuka barn som behöver skyddas från smitta. Föräldrarna får ca 90 procent av den ersättning de normalt får i tillfällig föräldrapenning. Åtgärden har förlängts t.o.m. den 30 april 2021 (förordningen (2020:244) om viss tillfällig föräldrapenning med anledning av sjukdomen covid-19).

Familjepolitiken fungerar som en stabiliserande faktor och har stor betydelse för barnhushållen under den pågående pandemin. Utskottet ser därför positivt på förstärkningen som ger ekonomisk trygghet för föräldrar som i vissa situationer behöver avstå från förvärvsarbete för vård av barn grund av spridningen av coronaviruset. Utskottet förutsätter att regeringen fortlöpande analyserar om den ekonomiska förstärkningen är tillräcklig. Mot den bakgrunden finns det, enligt utskottet, inte anledning att nu föreslå att riksdagen ska göra tillkännagivanden om att införa ett tillfälligt behovsprövat familjestöd till följd av pandemin eller att höja ersättningsnivån i den tillfälliga föräldrapenningen som utges under en begränsad tid. Motion 2020/21:1833 (SD) yrkandena 5 och 6 avstyrks med det anförda.

När det gäller barn i åldern 16–21 år eller 23 år för personer som fortfarande går i gymnasiesärskolan och som omfattas av LSS, konstaterar utskottet att tillfällig föräldrapenning kan lämnas om barnets grundsjukdom förvärras eller om barnet blir sjukt i en annan sjukdom. Utskottet är inte berett att föreslå att riksdagen ska göra tillkännagivanden om att regeringen ska se över rätten till tillfällig föräldrapenning för vuxna personer med funktionsnedsättning som bor hemma. Motion 2020/21:875 (S) avstyrks därför.

Utskottet är inte heller berett att föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om att ge tillfällig föräldrapenning när ett barn vägrar att gå i skolan eller att utöka antalet dagar med tillfällig föräldrapenning när ett barn avlider. Motionerna 2020/21:1832 (SD) yrkande 15, 2020/21:2026 (SD) yrkande 15 och 2020/21:792 (C) yrkande 3 avstyrks därmed.

### *Graviditetspenning*

När det gäller frågan om en generell rätt till graviditetspenning i slutet av graviditeten föreslår Utredningen om en modern föräldraförsäkring (SOU 2017:101) att graviditetspenning ska kunna lämnas t.o.m. dagen före den beräknade födelsen, dvs. tio dagar längre än i dag. Vidare noteras att den nämnda Jämlikhetskommissionen (SOU 2020:46) förordar att graviditet ska jämföras med sjukdom som grund för nedsatt arbetsförmåga i sjukförsäkringen, att graviditetspenningen ska justeras så att nivån sammanfaller med sjukpenningens och att rätten till graviditetspenning ska utsträckas fram till dagen för beräknad förlossning. Förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Utskottet anser att det saknas skäl att föregå beredningen av förslagen. Motionerna 2020/21:1832 (SD) yrkande 3, 2020/21:2026 (SD) yrkande 3 och 2020/21:2774 (KD) yrkande 15 om rätt till en generell graviditetspenning under den sista tiden före förlossningen avstyrks därför.

### *Föräldraförsäkringen och företagare*

Nuvarande regler i föräldraförsäkringen medger en relativt hög grad av flexibilitet för företagare som exempelvis har behov av att upprätthålla viss verksamhet i företaget under föräldraledigheten. Uttag av föräldrapenning kan göras på deltid ned till en åttondels dag under delar av en vecka eller månad. Utredningen om företagare i de sociala trygghetssystemen (SOU 2019:41) och den nämnda Utredningen om en modern föräldraförsäkring (SOU 2017:101) anser dock att det är svårt att fastställa och förutse egenföretagares inkomster och därmed att fastställa en sjukpenninggrundande inkomst. Utredningen om en modern föräldraförsäkring föreslår att möjligheterna för företagare att avstå föräldrapenning till någon annan försäkrad ska utökas för att ytterligare öka flexibiliteten. Utredningarna bereds inom Regeringskansliet.

Vidare pågår en utredning om hur företagares trygghetssystem kan bli tydligare, enklare och mer förutsägbart (dir. 2020:71). I uppdraget ingår att bl.a. utreda hur den sjukpenninggrundande inkomsten ska fastställas för

egenföretagare. Ett slutbetänkande ska lämnas senast den 15 december 2021. Dessutom ingår i den nämnda översynen av den tillfälliga föräldrapenningen (dir. 2020:114) att bl.a. kartlägga och analysera vilka utmaningar som dagens arbetsliv innebär för föräldrars möjligheter att använda tillfällig föräldrapenning. Utredningen ska lämna sitt slutbetänkande senast den 31 maj 2022.

Utskottet noterar att Försäkringskassan under ett antal år har fått i uppdrag att öka kunskapen om föräldraförsäkringens regelverk och myndigheten har även gjort särskilda informationsinsatser riktade till företagare. Avsikten är att underlätta när företagare planerar sin föräldraledighet och därmed förstärka möjligheterna för både kvinnliga och manliga företagare att förena arbetsliv och familjeliv.

Utskottet anser att det arbete som pågår bör avvaktas. Det finns därför inte skäl att föreslå tillkännagivanden om att ytterligare anpassa föräldraförsäkringen efter företagares förutsättningar. Motionerna 2020/21:3366 (M) yrkande 7, 2020/21:3528 (M) yrkande 1, 2020/21:2956 (C) yrkande 4 och 2020/21:302 (V) yrkande 2 avstyrks med det anförda.

### *Övrigt inom ekonomisk familjepolitik*

Under senare år har flera steg tagits för att förbättra barnfamiljers ekonomiska standard genom höjningar av bl.a. underhållsstödet, föräldrapenningen på grundnivå, barnbidraget och bostadsbidraget. För att stärka inkomsten för ensamstående föräldrar höjs underhållsstödet ytterligare efter halvårsskiftet. Det är en höjning som särskilt kommer ensamstående kvinnor med barn till del. I detta betänkande framkommer också att det pågår flera utredningar för att förbättra ekonomin och villkoren för barnfamiljer.

Mot bakgrund av det arbete som pågår anser utskottet inte att det finns skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om att regeringen ska göra en översyn av barns ekonomiska villkor eller vidta åtgärder mot barnfattigdom. Utskottet avstyrker därför motionerna 2020/21:1568 (S) yrkande 1, 2020/21:1631 (S), 2020/21:2720 (MP) yrkande 1 och 2020/21:2727 (MP) yrkande 4.

Det kommunala vårdnadsbidraget, som infördes den 1 juli 2008, innebar att en kommun fick lämna vårdnadsbidrag till enskilda under förutsättning att barnet hade fyllt ett men inte tre år, var folkbokförd i kommunen och inte hade en plats i förskola på heltid. Möjligheten för kommuner att bevilja nya vårdnadsbidrag upphörde att gälla den 1 februari 2016. I samband med att det kommunala vårdnadsbidraget avskaffades framhöll utskottet att detta skulle bidra till ekonomisk självständighet och till en mer jämställd fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Att avskaffa vårdnadsbidraget ansågs också kunna mildra inlåsningseffekter och, tillsammans med andra åtgärder, påskynda etableringen av nyanlända. Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan och kan därför inte ställa sig bakom ett yrkande om att återinföra och utveckla vårdnadsbidraget. Utskottet avstyrker därmed motion 2020/21:3079 (M).

## Barnbidrag

### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. behovsprövning av barnbidraget och om ett tillägg i barnbidraget för ensamstående.

Jämför reservation 10 (SD).

### Gällande ordning

Barnbidrag utges enligt 15 kap. SFB med 1 250 kronor per månad och betalas ut t.o.m. det kvartal barnet fyller 16 år. Flerbarnstillägg lämnas med 150 kronor per månad för det andra barnet, 730 kronor per månad för det tredje barnet och 1 740 kronor per månad för det fjärde barnet. För varje ytterligare barn lämnas flerbarnstillägg med 1 250 kronor per månad. Förlängt barnbidrag betalas ut med 1 250 kronor per månad fr.o.m. kvartalet efter det att barnet har fyllt 16 år om barnet studerar vid grundskola eller deltar i viss annan motsvarande utbildning, t.ex. grundsärskolan. Denna förmån betalas ut t.o.m. den månad barnet slutför utbildningen eller avbryter studierna.

Om föräldrarna har gemensam vårdnad lämnas barnbidrag enligt 16 kap. SFB med hälften till vardera föräldern. Anmäler föräldrarna gemensamt till Försäkringskassan vem av dem som ska vara mottagare lämnas barnbidraget till den mottagaren. Den som har ensam vårdnad får hela barnbidraget.

### Motionerna

I motion 2020/21:1172 av Jan Ericson (M) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att begränsa barnbidraget. I dag får familjer med många barn en alltför hög ersättning.

I motion 2020/21:1988 av Lotta Finstorp (M) begärs ett tillkännagivande om att utreda en behovsprövning av barnbidraget.

I motion 2020/21:2656 av Helena Bouveng (M) begärs ett tillkännagivande om att avskaffa flerbarnstillägget. I stället bör tillägget behovsprövas.

I motion 2020/21:2593 av Sofia Westergren (M) begärs ett tillkännagivande om en utfasning av flerbarnstillägget. Ersättningen är alltför hög och skattefri samt utges utan prövning.

I motion 2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa flerbarnstillägget för försäkrade som aldrig har arbetat. Endast försäkrade som arbetar och betalar skatt bör ha rätt till flerbarnstillägg, med undantag för de som är berättigade enligt internationella överenskommelser och EU-rättsliga regler.

Julia Kronlid m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:1832 yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna av ett tillägg i barnbidraget för ensamstående. Tillägget bör riktas till ensamstående föräldrar, som oftast är kvinnor med svag ekonomi.

Likalydande förslag finns i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 6.

I motion 2020/21:117 av Angelica Lundberg (SD) begärs ett tillkännagivande om att avskaffa flerbarnstillägget. Förmånen bidrar till långvarigt utanförskap från arbetsmarknaden för familjer med många barn och den hämmar integrationen för utrikes födda kvinnor som ofta är hemma med barnen.

I motion 2020/21:107 Angelica Lundberg (SD) begärs ett tillkännagivande om att reservera barnbidraget vid vårdnadstvister. Under en vårdnadstvist har modern rätt till barnbidraget så länge tvisten pågår. Det är inte rimligt. Hälften av dagarna bör i stället låsas till dess vårdnadsfrågan är avgjord.

I motion 2020/21:1017 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C) begärs ett tillkännagivande om att utreda en behovsprövning av barnbidraget. Bidraget bör bli mer träffsäkert, menar de båda motionärerna.

### Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett flertal tillfällen konstaterat att det nuvarande barnbidragssystemet fungerar väl, har hög legitimitet och uppfattas som rättvist. Administrationskostnaden är låg och barnfamiljernas ekonomi har under flera år förbättrats bl.a. genom höjningar av barnbidraget och det förlängda barnbidraget, senast från den 1 mars 2018 med 200 kronor per barn och månad. Eftersom barnbidragssystemet fungerar väl anser utskottet inte att det finns skäl att utreda möjligheterna till ett särskilt tillägg i barnbidraget för ensamstående, att införa en behovsprövning av barnbidraget eller att begränsa barnbidraget. Motionerna 2020/21:1172 (M), 2020/21:1988 (M), 2020/21:1832 (SD) yrkande 6, 2020/21:2026 (SD) yrkande 6 och 2020/21:1017 (C) avstyrks därför.

Av socialförsäkringsbalken framgår att den som har ensam vårdnad om ett barn får barnbidraget. Förslaget om att frysa barnbidraget för en ensamstående förälder i avvaktan på att en vårdnadstvist blir avgjord skulle kunna innebära att vårdnadshavaren försätts i en svår ekonomisk situation. Utskottet kan med hänsyn till detta inte ställa sig bakom motion 2020/21:107 (SD). Motionen avstyrks.

Inom barnbidragssystemet lämnas flerbarnstillägg för att ge stöd för hushåll som har ett större försörjningsansvar med anledning av att de har flera barn. Flerbarnstillägget är en del av barnbidraget och lämnas till familjer med två eller fler barn. Flerbarnstillägget riktar sig i större utsträckning till familjen som helhet än det allmänna och förlängda barnbidraget som lämnas för ett specifikt barn. Det görs en översyn av flerbarnstillägget inom ramen för utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd (dir. 2018:97). Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 oktober 2021.

Enligt utskottet finns det inte skäl för riksdagen att föregripa pågående arbete och göra tillkännagivande som avser att utreda en behovsprövning av flerbarnstillägget eller att fasa ut eller avskaffa flerbarnstillägget. Motionerna

2020/21:1709 (M) yrkande 1, 2020/21:2593 (M), 2020/21:2656 (M) och 2020/21:117 (SD) avstyrks därför.

## Underhållsstöd och bostadsbidrag

### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. att utreda en ny modell för underhållsbidrag och underhållsstöd, indexering av underhållsstödet och översyn av bostadsbidraget.

Jämför reservation 11 (SD), 12 (C), 13 (KD), 14 (L), 15 (SD, C) och 16 (SD, C).

### Gällande ordning

#### *Underhållsstöd*

Enligt föräldrabalken ska föräldrarna svara för underhållet av sina barn. En förälder ska i vissa situationer fullgöra sin underhållsskyldighet genom att betala underhållsbidrag till barnet. Detta gäller om föräldern inte har vårdnaden om barnet och inte heller bor varaktigt tillsammans med barnet, eller om föräldern har vårdnaden om barnet gemensamt med den andra föräldern men barnet bor varaktigt tillsammans med endast den andra föräldern.

Om den underhållsskyldiga föräldern inte betalar något underhållsbidrag eller betalar ett belopp som är lägre än underhållsstödet och inte heller på något annat sätt ser till att barnet får motsvarande underhåll, kan enligt 18 kap. SFB den förälder som barnet varaktigt bor hos ansöka om underhållsstöd.

Underhållsstöd betalas ut med högst 1 573 kronor per månad t.o.m. den månad då barnet fyller 11 år, 1 723 kronor per månad t.o.m. den månad då barnet fyller 15 år och 2 073 kronor per månad fr.o.m. månaden efter den då barnet fyllt 15 år (18 kap. 20 § SFB). Från och med den 1 juli 2021 höjs underhållsstödet och lämnas med 1 673 kronor per månad t.o.m. månaden då barnet fyller 11 år, med 1 823 kronor per månad fr.o.m. månaden efter den då barnet har fyllt 11 år t.o.m. månaden då barnet fyller 15 år, och med 2 223 kronor i månaden fr.o.m. månaden efter den då barnet har fyllt 15 år.

Förlängt underhållsstöd kan betalas ut till barn som har fyllt 18 år och som studerar med rätt till förlängt barnbidrag eller studiehjälp, t.ex. fortfarande går i grund- eller gymnasieskola. Förlängt underhållsstöd utbetalas som längst t.o.m. juni månad det år då barnet fyller 20 år (18 kap. 14 § SFB).

Den 1 april 2016 ändrades reglerna om underhållsstöd så att Försäkringskassan inte längre ska ge fullt underhållsstöd om den bidragsskyldiga föräldern under minst sex månader i följd, i rätt ordning, har betalat rätt belopp till Försäkringskassan, den s.k. sexmånadersregeln. Om det finns särskilda skäl

ska underhållsstöd ändå lämnas (18 kap. 9 a § SFB). Samtidigt fick Försäkringskassan ett utökat uppdrag för att öka föräldrars kunskap om underhållsskyldighet och underhållsbidrag samt att bistå med information och stöd till föräldrar att själva reglera underhållet och komma överens om ett rimligt underhållsbidrag.

När underhållsstöd lämnas till ett barn ska den bidragsskyldiga föräldern betala ett belopp till Försäkringskassan som helt eller delvis motsvarar underhållsstödet. Beloppet beräknas utifrån den del av den bidragsskyldigas inkomst som överstiger 120 000 kronor enligt det beslut om slutlig skatt som fattats närmast före februari det år som betalningsskyldigheten avser. Beloppet ska omprövas eller ändras, t.ex. vid nytt beslut om slutlig skatt för den bidragsskyldiga föräldern eller när antalet barn som föräldern är underhållsskyldig för ändras.

Den 1 mars 2018 infördes ett nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis. Samtidigt avskaffades underhållsstödet vid växelvist boende.

### *Bostadsbidrag*

Bostadsbidrag kan enligt 95–97 kap. SFB betalas ut till dels barnfamiljer, dels hushåll utan barn om sökanden fyllt 18 men inte 29 år. Barnfamiljer med hemmavarande barn kan få bidrag till bostadskostnader och ett särskilt bidrag, baserat på antalet barn i familjen. Bostadsbidrag är en inkomstprövad förmån som bestäms av hushållets sammansättning, bostadskostnaden, bostadens storlek och den bidragsgrundande inkomsten för hushållet. Bostadsbidraget minskar med 20 procent av den del av den bidragsgrundande inkomsten som överstiger en viss inkomstgräns.

Bostadsbidrag kan även lämnas i form av umgängesbidrag. Sådant bidrag kan lämnas till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem (95 kap. 2 § SFB).

Om bostadsbidrag har lämnats felaktigt eller med för högt belopp ska Försäkringskassan besluta om återkrav av beloppet. Om det finns särskilda skäl för eftergift får Försäkringskassan helt eller delvis efterge kravet på återbetalning.

Som nämnts infördes den 1 mars 2018 ett nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis samtidigt som underhållsstödet vid växelvis boende avskaffades. För barn som bor växelvis lämnas bostadsbidrag som ett särskilt bidrag månadsvis med 1 300 kronor till familjer med ett barn, 1 600 kronor till familjer med två barn, och 2 100 kronor till familjer med tre eller flera barn (97 kap. 22 a § SFB).



## Motionerna

### *Underhållsstöd*

I kommittémotion 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 21–25 begärs tillkännagivanden om att ta bort kravet på boyta för umgängesavdrag, att de parallella regelsystemen underhållsbidrag och underhållsstöd bör utredas, att utreda vilka konsekvenserna bör vara för föräldrar som inte bidrar till sitt barns försörjning samt om underhållsstödets sexmånadersregel och indexering av underhållsstödet. Enligt motionärerna bör en förälder som inte har sina barn skrivna hos sig ges möjligheter som är likvärdiga den som gäller för boendeföräldern eller för de med växelvis boende. Framför allt bör regelverken överensstämja när det gäller bostad, vilket också stöds av särlevandeutredningen (SOU 2011:51). De parallella systemen underhållsbidrag och underhållsstöd bör harmoniera samt bli mer hållbara och mindre konflikt-drivande. Skillnaderna mellan bidrag och stöd är fortfarande förhållandevis stora, vilket kan föranleda konflikt mellan föräldrarna. Även beräkningsgrunderna för bidrag och stöd skiljer sig åt. Det kan göra att en boförälder med höga inkomster kan få rätt till underhållsstöd när den bidragsskyldiga föräldern inte har någon eller en låg betalningsförmåga, trots att det egentligen saknas ett faktiskt behov av underhåll för barnet. Vidare bör det göras tydligt att föräldrar har ansvaret för barnets försörjning. Så kallade särskilda skäl-ärenden som en gång har prövats enligt sexmånadersregeln bör prövas mer sällan och ärenden som är ständigt återkommande men som inte kan anses uppfylla kraven på särskilt skäl, exempelvis en ovilja att sköta underhållet till boföräldern, bör också prövas mer sällan. Slutligen bör konsekvenserna för föräldrar som inte vill betala underhåll utredas. Under tiden regelsystemen utreds bör underhållsstödet stärkas genom att indexeras och kopplas till inflationen samt följa prisutvecklingen på årsbasis.

Likalydande förslag begärs i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 21–25.

I kommittémotion 2020/21:2951 av Martina Johansson m.fl. (C) i yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om att se över reglerna om underhållsbidrag och underhållsstöd för att barn inte ska komma i kläm på grund av föräldrarnas ekonomiska mellanhavanden.

I partimotion 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 38 begärs ett tillkännagivande om att betona föräldraansvar, fokus på samarbete och frivilliga överenskommelser för underhållsstödet samtidigt som föräldrar som befinner sig i ekonomisk utsatthet bör stödjas. Reglerna för underhållsstöd bör ändras så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn.

I kommittémotion 2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till separerade föräldrar. Fler behöver betala underhåll motsvarande sin andel av de faktiska kostnaderna.

### *Bostadsbidrag*

I motion 2020/21:3643 av Hans Rothenberg (M) begärs ett tillkännagivande om en översyn av regelverket om barns förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag. Tillgångar som barn får genom arv eller livförsäkring efter en avliden förälder och som inte är till för egen försörjning bör inte påverka rätten till bostadsbidrag.

I kommittémotion 2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 20 begärs ett tillkännagivande om att verka för att bostadsbidraget höjs. I äldre bostadsområden rustas nu lägenheter upp och förnyas, vilket leder till hyreshöjningar. Samtidigt har nyproducerade bostäder hög hyressättning på grund av höga produktionskostnader.

I kommittémotion 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 20 begärs ett tillkännagivande om återkrav av bostadsbidrag. Regeringen bör skyndsamt återkomma efter att Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd - minskad skuldsättning och ökad träffsäkerhet (BUMS) har lämnat sitt förslag.

Likalydande förslag begärs i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 20.

I kommittémotion 2020/21:2951 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om att se över bostadsbidraget för särlevande föräldrar. Det är inte rimligt att en förälder som har barnet växelvis förlorar bostadsbidraget om barnet under en eller ett par månader bor där under färre än tolv dagar.

I kommittémotion 2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att se över vilka inkomster och vilka tillgångar som ska räknas in i underlaget vid bedömning av rätten till bostadsbidrag. Bostadsbidraget riskerar att medföra marginaleffekter som påverkar incitamenten att arbeta och kan t.o.m. upplevas som en fälla. En höjd inkomst kan leda till negativa konsekvenser och förvärpa familjens ekonomiska situation.

I motion 2020/21:2688 av Nina Lundström (L) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att se över bostadsbidragets konstruktion för utformning och tillämpning av trångboddhetsnormen samt att förtydliga syftet med trångboddhetsnormen.

I kommittémotion 2020/21:3055 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att bostadsbidraget och bostadstillägget bör förbättras och det befintliga bostadsbeståndet bör användas bättre genom att göra det möjligt för inneboende att få rätt till bostadsbidrag. Det kan leda till minskat utanförskap och minskad segregation.

## Utskottets ställningstagande

### *Underhållsstöd*

I några motioner begärs att det parallella systemet med underhållsstöd och underhållsbidrag ska utredas alternativt att en översyn ska göras av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär. Utskottet kan konstatera att en pågående utredning – Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd (BUMS) – enligt direktiven (dir. 2018:97) ska ta ställning till om beräkningsgrunderna för underhållsstöd kan få en bättre samstämmighet med föräldrabalkens principer för underhållsbidrag. I uppdraget ingår vidare att bl.a. analysera och föreslå hur tillgång till aktuella inkomstuppgifter från Skatteverket kan öka träffsäkerheten med bostadsbidrag och underhållsstöd med särskilt fokus på hushållens marginaleffekter och hur incitamenten att arbeta kan förbättras. Uppdraget omfattar även att analysera och föreslå åtgärder för att begränsa risken för skuldsättning samt att utreda hur de fördelnings- och bostadspolitiska målsättningarna med bidraget kan renodlas och tydliggöras samt lämna förslag på lämpliga åtgärder. Uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2021. I ett delbetänkande, En justerad indragningsbestämmelse i underhållsstödet (dnr. S2020/05216/SF), föreslås att tiden till första prövningen av särskilda skäl inom underhållsstödet förlängs från sex månader till tolv månader, så att en eventuell indragning av stödet senareläggs. Utredningen föreslår även en mer flexibel hantering av återkommande prövningar av särskilda skäl. Förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Med hänsyn till att en utredning redan pågår och att en del förslag är under beredning inom Regeringskansliet ser utskottet inte något behov av att tillsätta ytterligare en utredning alternativt att föranstalta om en översyn av underhållsstödet. Inte heller ser utskottet för närvarande något behov av att ändra reglerna som styr underhållsstödet. Utskottet avstyrker därför motionerna 2020/21:1832 (SD) yrkandena 21–24, 2020/21:2026 (SD) yrkandena 21–24, 2020/21:2951 (C) yrkande 14 och 2020/21:3258 (L) yrkande 10.

Försäkringskassan har sedan våren 2016 ett utökat uppdrag som innebär att myndigheten ska ge föräldrar information och stöd i frågor om underhållsbidrag och underhållsskyldighet för barn för att öka förutsättningarna för civilrättsliga regleringar av barns underhåll. Motion 2020/21:2774 (KD) yrkande 38 får härmed anses i huvudsak tillgodosedd, och avstyrks därmed.

När det gäller frågan om en årlig uppräknings av underhållsstödet vill utskottet hänvisa till att det nyligen har åldersdifferentierats och höjts, för de äldre barnen från 1 573 kronor per barn och månad till 2 073 kronor. Enligt den antagna budgeten för 2021 höjs underhållsstödet ytterligare med 100 kronor per månad för barn upp till 15 år och med 150 kronor per månad för barn som fyllt 15 år (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU1, rskr. 2020/21:63). Höjningen träder i kraft den 1 juli 2021. Något skäl för att föreslå att riksdagen

ska göra ett tillkännagivande om att underhållsstödet ska indexeras kan utskottet inte se. Motionerna 2020/21:1832 (SD) yrkande 25 och 2020/21:2026 (SD) yrkande 25 avstyrks därför.

### *Bostadsbidrag*

Under 2018 infördes ett nytt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis hos båda föräldrarna efter en skilsmässa. Samtidigt avskaffades underhållsstödet vid växelvist boende. För att mildra övergången till bostadsbidrag vid växelvist boende sker en utfasning av underhållsstödet vid växelvis boende under en fyraårsperiod. Vidare införs det under tiden 2018 till 2021 en stegvis höjning av inkomstgränserna för bostadsbidraget för barnfamiljer till totalt 150 000 kronor för ensamstående respektive 75 000 kronor vardera för makar och sambor. Därutöver har barnfamiljer med bostadsbidrag fått ett tillfälligt tilläggsbidrag under 2020 för att förstärka den ekonomiska standarden för barnhushåll med låga inkomster (prop. 2019/20:167, bet. 2019/20:FiU60, rskr. 2019/20:294). Mot den bakgrunden anser utskottet inte att det finns skäl att nu höja bostadsbidraget ytterligare. Motion 2020/21:1615 (SD) yrkande 20 avstyrks därför.

I övrigt anser utskottet att det finns skäl att avvakta resultatet av den redan pågående utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd. Utskottet är därför inte berett att föreslå att riksdagen ska göra tillkännagivanden om en översyn av bostadsbidraget, ändra konstruktionen för bostadsbidraget eller underlaget vid beräkningarna av inkomsterna i bostadsbidraget. Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom förslag som möjliggör för inneboende att få bostadsbidrag. Utskottet avstyrker motionerna 2020/21:3643 (M), 2020/21:1832 (SD) yrkande 20, 2020/21:2026 (SD) yrkande 20, 2020/21:2951 (C) yrkande 13, 2020/21:2956 (C) yrkande 5, 2020/21:2688 (L) yrkande 3 och 2020/21:3055 (MP) yrkande 11.

## Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning

### **Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. att följa utvecklingen av de nya förmånerna, glapp i utbetalningen på grund av långa handläggningstider och att justera den övre åldersgränsen för ersättning till vuxna med funktionsnedsättning.

Jämför reservation 17 (SD), 18 (KD) och 19 (L).

### **Gällande ordning**

Från och med den 1 januari 2019 ersattes vårdbidrag och handikappersättning med ett omvårdnadsbidrag och en merkostnadsersättning.

Omvårdnadsbidraget kan ges till föräldrar vars barn på grund av funktionsnedsättning är i behov av omvårdnad och tillsyn under minst sex månader. Omvårdnadsbidrag lämnas t.o.m. juni det år när barnet fyller 19 år eller den tidigare månad när rätten till förmånen annars upphör. Bidraget betalas ut med en fjärdedels, halvt, tre fjärdedels eller helt bidrag. Helt omvårdnadsbidrag betalas ut med 250 procent av prisbasbeloppet (22 kap. 3, 4, 9 och 13 §§ SFB).

För rätt till merkostnadsersättning krävs en skälig kostnad som uppkommer på grund av en försäkrads funktionsnedsättning och som går utöver en kostnad som är normal för en försäkrad utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder. Rätt till merkostnadsersättning har en försäkrad om han eller hon före 65 års ålder har fått sin funktionsförmåga nedsatt och det kan antas att nedsättningen kommer att bestå under minst ett år. En förälder har rätt till ersättning för merkostnader när barnet har nedsatt funktionsförmåga, om det kan antas att nedsättningen kommer att bestå under minst sex månader. Merkostnadsersättningen kan lämnas på fem nivåer, från 30 till 70 procent av prisbasbeloppet (50 kap. 4, 5 och 12 §§ SFB).

## **Motionerna**

I kommittémotion 2020/21:1836 av Julia Kronlid m.fl. (SD) begärs i yrkande 20 ett tillkännagivande om att justera den övre åldersgränsen för ersättning till vuxna med funktionshinder. Reglerna om den övre åldersgränsen på 65 år för att beviljas merkostnadsersättning för vuxna bör göras mer flexibla och justeras uppåt då fler väljer att arbeta längre upp i åldrarna.

I kommittémotion 2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 34 begärs ett tillkännagivande om övergångsregler som ger ekonomisk trygghet för den försäkrade när en ersättning ändrar utformning. Regeringen bör ta fram riktlinjer och rutiner för att säkerställa att den försäkrade inte drabbas ekonomiskt av långa handläggningstider när bidragets utformning ändras. Försäkrade som redan har en ekonomiskt utsatt situation ska inte behöva få glapp i sina utbetalningar på grund av långa handläggningstider.

I kommittémotion 2020/21:3432 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att noga följa utvecklingen av regelverken för omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. Övergången till de nya regelverken har bl.a. medfört alltför långa handläggningstider. Regeringen bör noga följa effekterna av de nya regelverken samt överväga att vid behov vidta åtgärder.

## **Utskottets ställningstagande**

I betänkande 2019/20:SfU23 tillstyrkte utskottet regeringens förslag om att Försäkringskassan ska kunna besluta om förlängning av ett beslut om vårdbidrag. Ett sådant beslut ska gälla som längst till den 1 juli 2022. Avsikten var att motverka att enskilda som tidigare har beviljats vårdbidrag hamnar i en

situation där de på grund av en utdragen handläggning varken får vårdbidrag, omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning trots att de egentligen är berättigade till sådana förmåner. Riksdagen anslöt sig till utskottets förslag (rskr. 2091/20:285).

Utskottet håller med om att det är mycket bekymmersamt att övergången från t.ex. vårdbidrag till omvårdnadsbidrag medfört problem och försenade utbetalningar. Utskottet noterar att Försäkringskassan enligt regleringsbrevet 2021 redovisade en handlingsplan den 15 februari 2021 för handläggningen av omvårdnadsbidrag och en merkostnadsersättning samt för hur informationen till enskilda kan stärkas (dnr FK 2021/000685).

Vidare anser utskottet att beslutet om att ersätta vårdbidraget med ett omvårdnadsbidrag och en merkostnadsersättning som infördes 2019 är en förhållandevis stor reform och förutsätter att regeringen noga följer effekterna och vid behov vidtar åtgärder. Mot den bakgrunden finner utskottet inte skäl att föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om övergångsregler eller att ge regeringen i uppdrag att följa effekterna av de nya regelverken. Motionerna 2020/21:2996 (KD) yrkande 34 och 2020/21:3432 (L) yrkande 4 avstyrks med det anförda.

Den 1 januari 2019 infördes merkostnadsersättning som en ny ersättning som på sikt ersätter handikappersättningen. Enligt reglerna ska en person för rätt till den nya ersättningen ha fått sin funktionsförmåga nedsatt innan han eller hon har fyllt 65 år (50 kap. 4 § SFB). En arbetsgrupp vid Socialdepartementet föreslår i enlighet med principerna i Pensionsgruppens överenskommelse att åldersgränserna för rätt till merkostnadsersättning ska anpassas till och följa riktåldern och att de nuvarande 65-årsgränserna ska höjas till 66 år 2023 och knytas till riktåldern för pension, dvs. 67 år, fr.o.m. 2026 (Ds 2019:2). I proposition 2018/19:133 En riktålder för höjda pensioner och följsamhet till ett längre liv anger regeringen att de förslag som ska genomföras 2023 och 2026 planeras att läggas fram i samband med förslag om 65-årsgränserna i skattesystemet. Förslagen i promemorian Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem (Ds 2019:2) aviseras i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 11 avsnitt 3.8.).

Utskottet anser att pågående arbete bör avvaktas. Motion 2020/21:1836 (SD) yrkande 20 om att justera den övre åldersgränsen för ersättning till vuxna med funktionsnedsättning avstyrks därför.

# Reservationer

## 1. Föräldraförsäkring, punkt 1 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Arin Karapet (M) och Ann-Sofie Alm (M).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna  
 2020/21:3371 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 8 och  
 2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4,  
 bifaller delvis motion  
 2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkande 3 och  
 avslår motionerna  
 2020/21:104 av Angelica Lundberg (SD),  
 2020/21:110 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),  
 2020/21:352 av Camilla Brodin (KD),  
 2020/21:792 av Ola Johansson (C) yrkande 3,  
 2020/21:875 av Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S),  
 2020/21:1568 av Monica Haider (S) yrkande 1,  
 2020/21:1631 av Elin Lundgren (S),  
 2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkande 2,  
 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
 2020/21:1833 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6,  
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
 2020/21:2055 av Alexandra Völker (S),  
 2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 1,  
 2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 4,  
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10,  
 2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1–3,  
 2020/21:3079 av Jan Ericson (M),  
 2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 13 och  
 2020/21:3264 av Bengt Eliasson m.fl. (L).

### *Ställningstagande*

Det nuvarande regelverket för föräldraförsäkringen försenar inträdet på arbetsmarknaden för utrikes födda kvinnor. För föräldrar som inte har kommit in på arbetsmarknaden är det avgörande att drivkrafterna för arbete är tydliga och att det är lätt att få in barnen på förskola. För att stärka arbetslinjen för

dem som aldrig fått sitt första jobb, och inte minst utrikes födda kvinnor, bör det krävas kvalificering genom arbete för full föräldrapenning. För försäkrade som saknar sjukpenninggrundande inkomst bör föräldrapenningen begränsas till 12 månader. Regeringen bör återkomma med relevanta lagändringar för att föräldrapenningen på grundnivå, dvs. för försäkrade som inte har arbetsinkomst, ska begränsas till 365 dagar.

## 2. Föräldraförsäkring, punkt 1 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
2020/21:1833 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6 samt  
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18  
samt

avslår motionerna

2020/21:104 av Angelica Lundberg (SD),  
2020/21:110 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),  
2020/21:352 av Camilla Brodin (KD),  
2020/21:792 av Ola Johansson (C) yrkande 3,  
2020/21:875 av Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S),  
2020/21:1568 av Monica Haider (S) yrkande 1,  
2020/21:1631 av Elin Lundgren (S),  
2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkandena 2 och 3,  
2020/21:2055 av Alexandra Völker (S),  
2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 1,  
2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 4,  
2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10,  
2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1–3,  
2020/21:3079 av Jan Ericson (M),  
2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 13,  
2020/21:3264 av Bengt Eliasson m.fl. (L),  
2020/21:3371 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 8 och  
2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4.



### *Ställningstagande*

Barnens bästa och varje barns unika behov bör vara centralt i utformningen av föräldrapenningen. Reglerna för föräldrapenning bör göras mer flexibla så att inte föräldrapenningdagar behöver gå förlorade. För ca 70 procent av barnen finns det föräldrapenningdagar som inte används på grund av att bara ett visst antal dagar kan sparas efter det att barnet fyllt fyra år. Regeringen bör se över dessa regler och dessutom höja ersättningsnivåerna och inkomsttaket i föräldrapenningen så att föräldrar får ut en större andel av sin inkomst vid uttag av föräldrapenningdagar.

Föräldrar bör få ta ut tillfällig föräldrapenning, s.k. förskoledagar, om förskolan har planeringsdagar eller vid studiedagar och lov i grundskolan under fem dagar per år, fr.o.m. att barnet har fyllt fyra år t.o.m. att barnet har fyllt tolv år eller har gått ut årskurs fem.

Familjer som normalt sett har en god ekonomi riskerar till följd av pandemin att drabbas av tillfälliga ekonomiska svårigheter. Regeringen bör utreda om det är möjligt att lämna ett tillfälligt behovsprövat familjestöd som tar hänsyn till familjens aktuella situation på grund av coronapandemin och som inte tar hänsyn till årsinkomsten. Vidare är den ersättning som betalas ut i dag vid skolstängning enligt förordningen (2020:244) om viss tillfällig föräldrapenning med anledning av sjukdomen covid-19, för låg vilket kan leda till att familjer drabbas av ytterligare ekonomiska problem. Ersättningsnivån bör motsvara den ersättning som betalas ut som tillfällig föräldrapenning vid vård av sjukt barn.

Det antal dagar som det är möjligt att få tillfällig föräldrapenning för när ett barn under 18 år avlider bör utökas till 22 dagar. Att det ges utrymme till sorgearbete och lugn samt att samhället och myndigheter finns till och har god förmåga att möta föräldrar i sorg är av stor vikt.

### **3. Föräldraförsäkring, punkt 1 (C)**

av Catarina Deremar (C).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1–3 och avslår motionerna

2020/21:104 av Angelica Lundberg (SD),

2020/21:110 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2020/21:352 av Camilla Brodin (KD),

2020/21:792 av Ola Johansson (C) yrkande 3,

2020/21:875 av Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S),  
 2020/21:1568 av Monica Haider (S) yrkande 1,  
 2020/21:1631 av Elin Lundgren (S),  
 2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkandena 2 och 3,  
 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
 2020/21:1833 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6,  
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
 2020/21:2055 av Alexandra Völker (S),  
 2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 1,  
 2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 4,  
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10,  
 2020/21:3079 av Jan Ericson (M),  
 2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 13,  
 2020/21:3264 av Bengt Eliasson m.fl. (L),  
 2020/21:3371 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 8 och  
 2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4.

### *Ställningstagande*

Föräldraförsäkringen bör anpassas till ett modernt samhälle och arbetsliv och till olika familjekonstellationer samt tydligare premiera ett mer jämställt uttag av föräldrapenningdagar. Regeringen bör därför se över möjligheterna att återinföra jämställdhetsbonusen, en bonus som gavs för att stimulera till ett mer jämt fördelat uttag av föräldrapenning. Jämställdhetsbonusen kan skapa ekonomiska incitament att dela mer lika på föräldraledigheten. För att föräldrar i större utsträckning ska ta gemensamt ansvar för de s.k. vab-dagarna bör regeringen även se över möjligheterna införa en vab-bonus.

Regeringen bör se över möjligheterna att byta namn på lägstanivådagarna till garantidagar och göra det möjligt att fördela garantidagarna över hela föräldraledigheten. En sådan ordning kan motivera fler pappor att vara hemma längre med sina barn.

## **4. Föräldraförsäkring, punkt 1 (KD)**

av Hans Eklind (KD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10 samt avslår motionerna

2020/21:104 av Angelica Lundberg (SD),

2020/21:110 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),  
2020/21:352 av Camilla Brodin (KD),  
2020/21:792 av Ola Johansson (C) yrkande 3,  
2020/21:875 av Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S),  
2020/21:1568 av Monica Haider (S) yrkande 1,  
2020/21:1631 av Elin Lundgren (S),  
2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkandena 2 och 3,  
2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
2020/21:1833 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6,  
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
2020/21:2055 av Alexandra Völker (S),  
2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 1,  
2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 4,  
2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1–3,  
2020/21:3079 av Jan Ericson (M),  
2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 13,  
2020/21:3264 av Bengt Eliasson m.fl. (L),  
2020/21:3371 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 8 och  
2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4.

### *Ställningstagande*

Familjen har stor betydelse för barnen och samhället och föräldrarna är de viktigaste personerna i barnets liv. Alla politiska beslut bör därför analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer. Alla familjer bör få möjlighet att välja den livsstil som passar dem och deras barn bäst och själva skapa sig en bättre vardag. Samtliga föräldrapenningdagar bör därför få användas som dubbel dagar.

### **5. Föräldraförsäkring, punkt 1 (L)**

av Bengt Eliasson (L).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 13 och

2020/21:3264 av Bengt Eliasson m.fl. (L) samt

avslår motionerna

2020/21:104 av Angelica Lundberg (SD),

2020/21:110 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD),

2020/21:352 av Camilla Brodin (KD),

2020/21:792 av Ola Johansson (C) yrkande 3,  
 2020/21:875 av Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S),  
 2020/21:1568 av Monica Haider (S) yrkande 1,  
 2020/21:1631 av Elin Lundgren (S),  
 2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkandena 2 och 3,  
 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
 2020/21:1833 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6,  
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 8, 11, 12, 15 och 18,  
 2020/21:2055 av Alexandra Völker (S),  
 2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP) yrkande 1,  
 2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP) yrkande 4,  
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 1–4 och 10,  
 2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 1–3,  
 2020/21:3079 av Jan Ericson (M),  
 2020/21:3371 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 8 och  
 2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4.

### *Ställningstagande*

Föräldrar bör få möjlighet att anpassa längden och nivån på föräldraförsäkringen utifrån sina egna önskemål. Regeringen bör därför utforma en ny modell för en modern, flexibel och jämställd föräldraförsäkring där bl.a. de mekanismer som skapar en deltidsfälla bör rättas till. Bland annat bör föräldrar ha möjlighet att välja en kortare föräldraförsäkring med högre ersättningsnivå eller en längre med lägre ersättningsnivå samt få ta ut föräldrapenningen fram till dess barnet har fyllt två år.

Att dela på föräldraledigheten har positiva effekter för föräldrarnas möjlighet att etableras och utvecklas på arbetsmarknaden. Det är därför olyckligt att föräldrar som får ut föräldrapenning på grundnivå inte har några reserverade dagar, eftersom de ofta har en särskilt svag ställning på arbetsmarknaden. I avvaktan på utformningen av en ny föräldraförsäkring bör 90 dagar av föräldrapenningen öronmärkas för vardera föräldern, även för föräldrapenning på grundnivå.

## **6. Föräldrapenning, punkt 2 (SD, KD)**

av Julia Kronlid (SD), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:84 av Alexander Christiansson och Markus Wiechel (båda SD),  
2020/21:655 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 6,  
2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10,  
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10,  
2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5–7 och 9 samt  
2020/21:3656 av Roger Hedlund (SD) och  
avslår motionerna  
2020/21:316 av Rickard Nordin (C),  
2020/21:2338 av Elin Gustafsson och Annika Strandhäll (båda S),  
2020/21:2611 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S),  
2020/21:2648 av Helena Bouveng (M),  
2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 7 och  
2020/21:3288 av Martin Ådahl (C).

### *Ställningstagande*

Tvångskvoteringen i föräldraförsäkringen bör avskaffas. Varje familj är unik och föräldrarna bör själva få bestämma hur föräldrapenningen ska fördelas mellan dem samt om och hur föräldrapenningdagarna ska överlåtas och användas. Vidare bör den sjuk- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldralediga skyddas i tre år. Det kan bl.a. underlätta för pappor att vara föräldralediga när barnen är lite äldre. Det bör även införas en rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående som inte lever i samma hushåll, t.ex. far- och morföräldrar. Det kan underlätta för många familjer, i synnerhet för ensamstående föräldrar.

### **7. Gravditetspenning, punkt 3 (SD, KD)**

av Julia Kronlid (SD), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3,  
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 och  
2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 15.

### *Ställningstagande*

Det är viktigt att kvinnors trygghet stärks i slutet av graviditeten. Regeringen bör utreda om det är möjligt att införa en generell gravditetspenning under

den sista månaden av graviditeten. Försäkringskassan och flera utredningar har också föreslagit att det ska införas ett generellt ersättningssystem under den sista tiden före förlossningen.

### **8. Föräldraförsäkring och företagare, punkt 4 (M, C)**

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Arin Karapet (M), Ann-Sofie Alm (M) och Catarina Deremar (C).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna  
 2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 4,  
 2020/21:3366 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7 och  
 2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 och  
 avslår motion  
 2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 2.

#### *Ställningstagande*

Uttaget av föräldrapenning bland män med eget företag är tydligt begränsat. Att driva företag kan, särskilt för den som är ensam i företaget, innebära att ett visst arbete måste utföras även om företagaren är ledig för att vårda sitt barn. Regeringen bör ta fram nya modeller för att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares förutsättningar. En sådan förändring inom föräldraförsäkringen skulle kunna stärka flexibiliteten och tryggheten samt bidra positivt till kvinnors företagande samt till ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen.

### **9. Föräldraförsäkring och företagare, punkt 4 (V)**

av Ida Gabrielsson (V).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion  
 2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 2 och  
 avslår motionerna  
 2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 4,  
 2020/21:3366 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7 och

2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1.

### *Ställningstagande*

Regeringen bör tillsätta en utredning för att se över möjligheten att underlätta för föräldrar i ensamföretag att ta ut föräldraledighet. Det är viktigt att det finns en trygg grund och ett fungerande socialt skyddsnät även för företagare. I ensamföretag är det svårare att anställa en vikarie än i andra företag eftersom vikarien måste sättas in i arbetet, och det kräver att arbetet utförs överlappande, vilket ofta inte går i ett ensamföretag av t.ex. ekonomiska skäl eller på grund av knepiga arbetstider. Samhället måste underlätta för ensamföretagare att vara föräldraledig. Det kan t.ex. ske genom att staten finansierar delar av vikariens utbildningstid.

### **10. Barnbidrag, punkt 5 (SD)**

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 6 och

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 6 och  
avslår motionerna

2020/21:107 av Angelica Lundberg (SD),

2020/21:117 av Angelica Lundberg (SD),

2020/21:1017 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C),

2020/21:1172 av Jan Ericson (M),

2020/21:1709 av Louise Meijer (M) yrkande 1,

2020/21:1988 av Lotta Finstorp (M),

2020/21:2593 av Sofia Westergren (M) och

2020/21:2656 av Helena Bouveng (M).

### *Ställningstagande*

Regeringen bör utreda möjligheterna till ett tillägg i barnbidraget för ensamstående. Tillägget bör riktas till ensamstående föräldrar, som oftast är kvinnor med svag ekonomi. Det är ett viktigt tillskott för en tryggare ekonomisk situation för barnen och kan stärka den ekonomiska jämställdheten.

## 11. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 6 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25 samt  
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25 samt  
avslår motionerna

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 20,

2020/21:2688 av Nina Lundström (L) yrkande 3,

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 38,

2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5,

2020/21:3055 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 11,

2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 10 och

2020/21:3643 av Hans Rothenberg (M).

### *Ställningstagande*

Det behöver ytterligare tydliggöras att föräldrar har ansvaret för barnets försörjning. Skillnaden mellan bidrag och stöd är fortfarande förhållandevis stort, vilket kan utgöra ett skäl till konflikt mellan föräldrarna. Vidare kan en boförälder med höga inkomster få rätt till underhållsstöd när den bidragsskyldiga föräldern inte har någon eller en låg betalningsförmåga, trots att det egentligen inte finns något behov av underhåll för barnet. Så kallade särskilda skäl-ärenden, ärenden som har prövats en gång enligt sexmånadersregeln, bör prövas mer sällan. Även ärenden som är ständigt återkommande men som inte anses vara särskilt skäl, exempelvis en ovilja att sköta underhållet till boföräldern, bör prövas mer sällan. Dessutom bör konsekvenserna för föräldrar som inte vill betala underhåll utredas. Underhållsstödet bör även stärkas genom att indexeras och kopplas till inflationen samt följa prisutvecklingen på årsbasis.

Kravet på boyta för umgängesavdrag bör tas bort. En förälder som inte har sina barn skrivna hos sig bör ges möjligheter som är likvärdiga dem som gäller för boföräldern eller för dem med växelvis boende. Att regelverken bör vara lika när det gäller bostad stöds av Särlevandeutredningen (SOU 2011:51).

När det gäller återkrav av bostadsbidrag bör regeringen skyndsamt återkomma efter att Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd – minskad skuldsättning och ökad träffsäkerhet (BUMS) har lämnat sitt förslag.



## 12. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 6 (C)

av Catarina Deremar (C).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5 och avslår motionerna

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 20,

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25,

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25,

2020/21:2688 av Nina Lundström (L) yrkande 3,

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 38,

2020/21:3055 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 11,

2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 10 och

2020/21:3643 av Hans Rothenberg (M).

### *Ställningstagande*

Regeringen bör se över vilka inkomster och vilka tillgångar som ska räknas in i underlaget vid bedömning av rätten till bostadsbidrag. Bostadsbidraget riskerar att medföra marginaleffekter som påverkar den enskildes vilja att arbeta och kan t.o.m. upplevas som en fälla när konsekvenserna av en höjd inkomst leder till att familjen får en försämrad ekonomiska situation.

## 13. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 6 (KD)

av Hans Eklind (KD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 38 och avslår motionerna

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 20,

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25,

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25,

2020/21:2688 av Nina Lundström (L) yrkande 3,

2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5,  
2020/21:3055 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 11,  
2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 10 och  
2020/21:3643 av Hans Rothenberg (M).

### *Ställningstagande*

Reglerna för underhållsstöd bör ändras så att det tydligt framgår att det i första hand är föräldrarna som har det ekonomiska ansvaret för sina barn. Underhållsstödet bör betona föräldraansvar, fokus på samarbete och frivilliga överenskommelser samtidigt som föräldrar som befinner sig i ekonomisk utsatthet bör stödjas.

## **14. Underhållsstöd och bostadsbidrag, punkt 6 (L)**

av Bengt Eliasson (L).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 10 och  
avslår motionerna

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 20,  
2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25,  
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 20, 21 och 23–25,  
2020/21:2688 av Nina Lundström (L) yrkande 3,  
2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 38,  
2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 5,  
2020/21:3055 av Emma Hult m.fl. (MP) yrkande 11 och  
2020/21:3643 av Hans Rothenberg (M).

### *Ställningstagande*

Regeringen bör göra en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till separerade föräldrar. Fler bör betala underhåll motsvarande sin andel av de faktiska kostnaderna. Det kan öka rättvisan och har dessutom viktiga jämställdhetseffekter.

## 15. Översyn av underhållsstödet, punkt 7 (SD, C)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Jennie Åfeldt (SD) och Catarina Deremar (C).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna  
2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 22,  
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 22 och  
2020/21:2951 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 14.

### *Ställningstagande*

Regeringen bör se över reglerna för underhållsbidrag och underhållsstöd. Systemen bör harmonisera bättre, bli mer hållbara och mindre konfliktdrivande så att barn inte ska behöva komma i kläm på grund av föräldrarnas ekonomiska förhållanden.

## 16. Bostadsbidrag och särlevande föräldrar, punkt 8 (SD, C)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Jennie Åfeldt (SD) och Catarina Deremar (C).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion  
2020/21:2951 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 13.

### *Ställningstagande*

Regeringen bör se över bostadsbidraget för särlevande föräldrar. Det är inte rimligt att exempelvis en förälder som har barnet växelvis förlorar bostadsbidraget om barnet under en eller ett par månader bor hos honom eller henne under färre än tolv dagar. Reglerna för bostadsbidrag när ett barn bor växelvis bör därför ses över för att bättre anpassas till familjers vardag och verklighet.

## **17. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 9 (SD)**

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1836 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 20 och avslår motionerna

2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 34 och 2020/21:3432 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 4.

### *Ställningstagande*

Reglerna för den övre åldersgränsen för merkostnadsersättning bör vara mer flexibla och justeras uppåt. Den övre åldersgränsen på 65 år för merkostnadsersättning för vuxna är orimlig eftersom fler väljer att arbeta längre upp i åldrarna. Merkostnadsersättning måste kunna medges så länge det är möjligt att stanna i arbetslivet.

## **18. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 9 (KD)**

av Hans Eklind (KD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 34 och avslår motionerna

2020/21:1836 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 20 och 2020/21:3432 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 4.

### *Ställningstagande*

Regeringen bör ta fram riktlinjer och rutiner för att säkerställa att försäkrade inte drabbas ekonomiskt av långa handläggningstider när en förmån ändras

utformning. Försäkrade, som redan har en ekonomiskt utsatt situation, ska inte heller drabbas av ett glapp eller ett uppehåll i utbetalningen av en beviljad förmån på grund av långa handläggningstider. Det bör alltid finnas övergångsregler som ger den försäkrade ekonomisk trygghet när en ersättning ändrar utformning.

## **19. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, punkt 9 (L)**

av Bengt Eliasson (L).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3432 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 4 och

avslår motionerna

2020/21:1836 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 20 och

2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 34.

### *Ställningstagande*

I samband med övergången från vårdbidrag och handikappersättning till omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning har handläggningstiderna blivit mycket långa. Det finns också signaler om att det nu har blivit generellt svårare att få stöd, vilket inte var syftet. Regeringen bör även i fortsättningen noga följa effekterna av de nya regelverken och överväga att föreslå åtgärder för att de ska kunna behålla sin funktion.

BILAGA

## Förteckning över behandlade förslag

### Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

*2020/21:84 av Alexander Christiansson och Markus Wiechel (båda SD):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avkivota föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:104 av Angelica Lundberg (SD):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet dubbeldagar i föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:107 av Angelica Lundberg (SD):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reservera barnbidrag vid vårdnadstvister och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:110 av Angelica Lundberg och Mikael Eskilandersson (båda SD):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låsa föräldradagar vid vårdnadstvister och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:117 av Angelica Lundberg (SD):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa flerbarnstillägget och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V):*

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att se över de möjligheter som finns för att underlätta föräldraledighet i ensamföretag och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:316 av Rickard Nordin (C):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ändra föräldrapenningens regler för att ge föräldrar samma möjligheter att tillbringa tid med sitt barn utan att riskera sin ekonomiska trygghet och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:352 av Camilla Brodin (KD):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda frågan om att införa tio kontakt dagar per barn och år till föräldrar med barn som har kronisk sjukdom och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:655 av Ebba Hermansson m.fl. (SD):*

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ekonomisk jämställdhet och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:792 av Ola Johansson (C):*

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga stöd till hemmasittares föräldrar och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:875 av Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för rätten till tillfällig föräldrapenning för föräldrar med vuxna hemmaboende barn med utvecklingsstörning och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1017 av Magnus Ek och Jonny Cato (båda C):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en behovsprövning av barnbidraget och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1172 av Jan Ericson (M):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att begränsa barnbidraget och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1568 av Monica Haider (S):*

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en nollvision för barnfattigdom och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD):*

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för höjt bostadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1631 av Elin Lundgren (S):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett arbete med en översyn av barns ekonomiska villkor med syfte att ge alla barn en uppväxt fri från ekonomisk fattigdom och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1709 av Louise Meijer (M):*

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa flerbarnstillägget för de som aldrig arbetat och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att helt avskaffa rätten till retroaktiv föräldrapenning för nyanlända och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa föräldrapenningen till att bara omfatta rätt till grundersättning upp till 1 års ålder på barnet för de som aldrig arbetat och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD):*

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en generell graviditetsspenning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten om tillägg för ensamstående vårdnadshavare och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnens bästa och varje barns unika behov ska vara centralt i utformningen av föräldrapenningen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kvotering i föräldraförsäkringen och återge valfriheten till familjerna och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föräldrapenningen ska kunna överlåtas till mor- och farföräldrar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad flexibilitet i föräldrapenning så att inga dagar går förlorade och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka föräldrapenningen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet dagar med sorgepeng och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förskoledagar och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkrav av bostadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort krav på boyta för umgängesbidrag och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de parallella systemen i underhållsbidrag och underhållsstöd bör utredas och tillkännager detta för regeringen.



23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om underhållsstödets sexmånadersregel och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka konsekvenserna bör vara för föräldrar som underlåter att bidra till sitt barns försörjning och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om indexering av underhållsstödet och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1833 av Julia Kronlid m.fl. (SD):*

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett tillfälligt familjestöd och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om full ersättning enligt vab vid en eventuell skolstängning och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1836 av Julia Kronlid m.fl. (SD):*

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att justera den övre åldersgränsen för ersättning till vuxna med funktionshinder och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:1988 av Lotta Finstorp (M):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en behovsprövning av barnbidraget och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD):*

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en generell graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till tillägg för ensamstående vårdnadshavare och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnens bästa och varje barns unika behov ska vara centralt i utformningen av föräldrapenningen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kvoteringen i föräldraförsäkringen och återge valfriheten till familjerna och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föräldrapenningen ska kunna överlåtas till mor- och farföräldrar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad flexibilitet i föräldrapenningen så att inga dagar går förlorade och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka föräldrapenningen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet dagar med sorgepeng och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förskoledagar och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkrav av bostadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort krav på boyta för umgängesbidrag och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de parallella systemen i underhållsbidrag och underhållsstöd bör utredas och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om underhållsstödets sexmånadersregel och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka konsekvenserna bör vara för föräldrar som underlåter att bidra till sitt barns försörjning och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om indexering av underhållsstödet och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2055 av Alexandra Völker (S):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur villkoren för tvillingföräldrar i samband med föräldraledighet kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2338 av Elin Gustafsson och Annika Strandhäll (båda S):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur föräldraförsäkringen kan byggas ut och individualiseras inom ramen för en fastställd tidsplan och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2593 av Sofia Westergren (M):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utfasning av flerbarnstillägget och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2611 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över konsekvenserna av snabbhetspremien i föräldraförsäkringen och verka för att den avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2648 av Helena Bouveng (M):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en delad föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2656 av Helena Bouveng (M):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa flerbarnstillägget och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2688 av Nina Lundström (L):*

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över bostadsbidragets konstruktion både vad gäller utformningen och tillämpningen av trångboddhetsnormen samt förtydliga syftet med trångboddhetsnormen och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP):*

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dela föräldraförsäkringen i tre lika stora delar, där vardera juridiska föräldern tar var sin del och den tredje delen ska kunna fördelas fritt eller överlåtas till andra som står barnet nära, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

*2020/21:2720 av Johanna Öfverbeck m.fl. (MP):*

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot barnfattigdom och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2727 av Karolina Skog m.fl. (MP):*

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den ekonomiska familjepolitiken och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD):*

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om familjens betydelse för barnen och samhället och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föräldrarna är de viktigaste personerna i barnets liv och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla politiska beslut ska analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer samt tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att politiken ska möjliggöra för föräldrar att få mer tid för barnen och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer flexibel föräldraförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa tvångskvoteringen i föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den sjukpenning- och föräldrapenninggrundande inkomsten för föräldralediga bör skyddas i tre år och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en rätt för vårdnadshavare att överlåta föräldrapenningdagar till närstående och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga föräldrapenningdagar ska kunna användas som ”dubbeldagar” och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda frågan om en generell graviditetspenning under den sista månaden av graviditeten och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i fråga om underhållsstöd betona föräldraansvaret och fokus på samarbete och frivilliga överenskommelser samtidigt som föräldrar som befinner sig i ekonomisk utsatthet ska stödjas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

*2020/21:2951 av Martina Johansson m.fl. (C):*

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över bostadsbidraget för särlevande föräldrar och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna rörande underhållsbidrag och underhållsstöd och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2956 av Martina Johansson m.fl. (C):*

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av en föräldraförsäkring som är anpassad till vårt moderna samhälle och arbetsliv och olika familjekonstellationer och som tydligare premierar ett mer jämställt uttag av föräldradagar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återinföra jämställdhetsbonusen samt införa en jämställdhetsbonus för vård av barn och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att lägstanivådagarna döps om till garantidagar och blir

möjliga att fördela över hela föräldraledigheten och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om föräldraförsäkringen och företagande och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilka inkomster och vilka tillgångar som ska räknas in i underlaget för bedömningen av rätten till bostadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD):*

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om övergångsregler som tryggar den enskilde när en ersättningsform byter utformning och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3055 av Emma Hult m.fl. (MP):*

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bostadsbidraget och bostadstillägget ska förbättras och det befintliga bostadsbeståndet ska nyttjas bättre genom att det blir möjligt för inneboende att få bostadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3079 av Jan Ericson (M):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att återinföra och utveckla vårdnadsbidraget och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L):*

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av den framtida utformningen av det ekonomiska stödet till föräldrar som lever isär och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om 90 dagars öronmärkt föräldrapenning för vardera föräldern, även för föräldrapenning på grundnivå, och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3264 av Bengt Eliasson m.fl. (L):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en modell för en ny modern, flexibel och jämställd föräldraförsäkring bör utredas och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3288 av Martin Ådahl (C):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur föräldraförsäkringen kan delas i tre lika delar, där en tredjedel var av den ersatta föräldraledigheten är knuten till den ena föräldern och den tredje delen

kan delas mellan föräldrarna enligt överenskommelse, med undantag för ensamstående föräldrar som har rätt att utnyttja hela föräldraledigheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

*2020/21:3366 av Ulf KristerSSon m.fl. (M):*

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att anpassa föräldraförsäkringen efter företagares villkor och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3371 av Mats Green m.fl. (M):*

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalificering genom arbete för full föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3432 av Bengt Eliasson m.fl. (L):*

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att noga följa utvecklingen vad gäller merkostnadsersättning och omvårdnadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):*

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anpassa föräldraförsäkringen till företagares villkor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska göra relevanta lagändringar för att föräldrapenningen på grundnivå, dvs. för den som inte har en arbetsinkomst, ska begränsas till 365 dagar och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3643 av Hans Rothenberg (M):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av regelverket kring barns förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3656 av Roger Hedlund (SD):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra överlåtande av föräldraledighet och tillkännager detta för regeringen.